

รายงานผลการดำเนินงาน ไตรมาส 1 (ต.ค.-ธ.ค. 2560) ประจำปีงบประมาณ 2561

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

รายงานผลการปฏิบัติงานของสถาบันฯ ปีงบประมาณ 2561 เป็นการดำเนินงานภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประเด็น ประกอบด้วย

1. การพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นมีระบบที่พัฒนาไปสู่การจัดการตนเอง
2. การจัดระบบความสัมพันธ์ของชุมชนท้องถิ่นและภาคีที่เกี่ยวข้องสู่ความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและนโยบาย
3. การพัฒนาศักยภาพคนในขบวนองค์กรชุมชนและองค์กรชุมชน
4. การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร

โดยครอบคลุมภารกิจสำคัญตามแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานของสถาบันฯ นโยบายรัฐบาล และภารกิจองค์กร ซึ่งมีผลการดำเนินงานในไตรมาส 1 ตามแผนงาน/โครงการสำคัญ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นมีระบบที่พัฒนาไปสู่การจัดการตนเอง

1. การสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท

เป็นการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบทตามแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) ซึ่งนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยมีการดำเนินงานพัฒนาที่อยู่อาศัยผ่านโครงการต่างๆ ดังนี้

1.1 โครงการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัด “บ้านมั่นคง”

ทิศทางการพัฒนาที่อยู่อาศัยปี 2561 ภายใต้ฐานคิด ‘ทำทุกเมือง ทุกมิติ’ เชื่อมโยงประสานหน่วยงานและภาคีทำงานร่วมกัน เป้าหมายเพื่อสังคมมีสุขทุกถ้วนหน้า โดยมีการออกแบบการทำงานร่วมกันระหว่างผู้แทนองค์กรชุมชน อนุกรรมการบ้านมั่นคง ผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ พอช. และหน่วยงานภาคี ซึ่งมีแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนงานพัฒนาที่อยู่อาศัย ได้แก่

- 1) ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง
- 2) มีข้อมูลผู้เดือดร้อนและที่ดินเพื่อวางแผนพัฒนาและแก้ไขปัญหา
- 3) สร้างเครือข่ายเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพคนทำงาน
- 4) บูรณาการการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย
- 5) ทำงานครอบคลุมทุกมิติทั้งที่อยู่อาศัย ที่ดิน และการพัฒนาคุณภาพชีวิต

เป้าหมายการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2561 จำนวน 6,710 ครัวเรือน มีผลการดำเนินงานในไตรมาส 1 สนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย สาธารณุโภคและขบวนองค์กรชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 704 ครัวเรือนใน 6 จังหวัด วงเงิน 43.79 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.49 ของเป้าหมายปี 2561 ประกอบด้วย การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยชุมชนแออัดภายในเมือง 588 ครัวเรือน และชุมชนในที่ดินชนบท 116 ครัวเรือน ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานโครงการสำคัญตามนโยบายรัฐบาล ดังนี้

○ **การพัฒนาที่อยู่อาศัยริมแม่น้ำเจ้าพระยา** เกิดการออกแบบวางผังชุมชน 53 ครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบางกร่าง จังหวัดนนทบุรี และซื้อที่ดินสร้างชุมชนใหม่ตำบลบางใหญ่ 63 ครัวเรือน

○ **บ้านมั่นคงชนบทในพื้นที่ สปก.** สร้างบ้านแล้วเสร็จ 280 ครัวเรือน 7 ตำบลใน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี กาญจนบุรี สระแก้ว ชลบุรี กาฬสินธุ์ และนครราชสีมา

○ **ปทุมธานีโมเดล** เป็นการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยเพื่อคนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะชุมชนริมคลองหนึ่งในเขตเทศบาลเมืองท่าโขลงและเทศบาลเมืองคลองหลวง จ.ปทุมธานีในการสร้างความมั่นคงในที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ให้กับผู้อยู่อาศัยในชุมชนคลองหนึ่งเดิม โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการ มีความคืบหน้าการดำเนินงานในไตรมาส 1 ดังนี้

1. สหกรณ์เคหสถานปทุมธานีโมเดล จำกัด : ดำเนินการตอกเสาเข็มอาคารพักอาศัยรวมตึกแรก (23 ครั้วเรือน) และอยู่ระหว่างกระบวนการยื่นขออนุญาตก่อสร้าง อาคาร 2-5 ที่สามารถรองรับผู้อยู่อาศัยได้จำนวน 147 ครั้วเรือน
2. สหกรณ์บ้านมั่นคงไทยมุสลิม จำกัด (ชุมชนแก้วนิมิตร) : ก่อสร้างเสร็จแล้ว จำนวน 98 หลัง 100 ครั้วเรือน ใช้ชื่อโครงการ “บ้านประชารัฐไทยมุสลิมสามัคคี” โดยพลเอกประวิตร วงศ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ได้ทำพิธีส่งมอบบ้านให้แก่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560

“บ้านประชารัฐร่วมใจ เดินหน้าคืนคลองน้ำใสให้แผ่นดิน” ครั้งที่ 2

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดรुकล้ำน้ำสาธารณะในจังหวัดปทุมธานีและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วม โดยมอบหมายสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำโครงการ “ปทุมธานีโมเดล” เพื่อรองรับประชาชนที่ต้อกรื้อย้ายบ้านเรือนออกจากริมคลองหนึ่ง ซึ่งที่ผ่านมาได้ดำเนินการก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ชุมชนแก้วนิมิตรแล้วเสร็จ 98 หลังคาเรือนและพร้อมเข้าอยู่อาศัย

การจัดงานบ้านประชารัฐร่วมใจ เดินหน้า คืนคลองน้ำใสให้แผ่นดิน ครั้งที่ 2 เพื่อรื้อบ้านที่ปลูกสร้างบ้านเรือนรुकล้ำคลอง โดยเป็นการรื้อย้ายกลุ่มบ้านเช่าบริเวณชุมชนบัวหลวงจำนวน 17 หลัง 115 ห้อง พร้อมกันนี้กรมชลประทานได้นำเครื่องจักรขุดลอกคลอง กำจัดขยะและสวะในคลองเพื่อให้น้ำไหลได้สะดวก

การพัฒนาที่อยู่อาศัยตามโครงการ “ปทุมธานีโมเดล” ดำเนินการใน 2 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนแก้วนิมิตร (อยู่ห่างจากชุมชนเดิมประมาณ 2 กิโลเมตร) ก่อสร้างเสร็จแล้ว จำนวน 98 หลัง 100 ครั้วเรือน ใช้ชื่อโครงการว่า “บ้านประชารัฐไทยมุสลิมสามัคคี” และมีพิธีมอบบ้านเมื่อปลายเดือนกันยายนที่ผ่านมา รูปแบบเป็นบ้านแฝดขนาด 2 ชั้น ขนาดตั้งแต่ 56-77 ตารางเมตร ราคาก่อสร้างต่อหลังประมาณ 272,000 -295,000 บาท โดย พอช. สนับสนุนงบประมาณสาธารณูปโภค 5 ล้านบาท งบอุดหนุนที่อยู่อาศัย 2.5 ล้านบาท สินเชื่อที่อยู่อาศัยรวม 32.4 ล้านบาท ระยะเวลาผ่อนส่ง 15 ปี อัตราผ่อนส่งเดือนละ 2,500 - 3,000 บาท

ก่อนดำเนินงาน

หลังดำเนินงาน

ส่วนแห่งที่สอง คือ โครงการปทุมธานีโมเดลในพื้นที่ 30 ไร่ ที่ได้รับสัญญาเช่าจากกรมธนารักษ์ระยะเวลา 30 ปี โดยชาวบ้านจาก 13 ชุมชนริมคลองหลวงได้ร่วมกันจัดตั้งสหกรณ์เคหสถานปทุมธานีโมเดล จำกัด มีการออกแบบก่อสร้างลักษณะเป็นอาคารชุด สูง 3 ชั้น รวม 12 อาคาร สามารถรองรับชาวบ้านได้รวม 463 ครั้วเรือน ซึ่งเฟสแรกก่อสร้างจำนวน 149 ห้อง ขณะนี้กำลังก่อสร้างอาคารแรก จำนวน 23 ห้อง คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม 2561 จากนั้นจะทยอยสร้างในเฟสต่อไป โดย พอช. สนับสนุนงบประมาณพัฒนาระบบสาธารณูปโภคจำนวน 37.5 ล้านบาทเศษ และสินเชื่อที่อยู่อาศัยจำนวน 59.8 ล้านบาทเศษ

ที่มา ข่าวความเคลื่อนไหวงานพัฒนา : งานสื่อสารองค์กร พอช. รายงาน

1.2 โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง ดำเนินการในพื้นที่คลองลาดพร้าวและบางซื่อ ระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี (พ.ศ.2559 - 2561) เป้าหมายดำเนินการใน 52 ชุมชน 7,081 ครั้วเรือน มีความคืบหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

การดำเนินงานในพื้นที่คลองลาดพร้าวและบางซื่อ เป็นการดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559 โดยมีเป้าหมายการดำเนินงาน 52 ชุมชน 7,081 ครั้วเรือน ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการสร้างบ้านแล้วเสร็จ 18 ชุมชน 1,047 ครั้วเรือน โดยได้รับสัญญาเช่าที่ธนารักษ์ 24 ชุมชน และจัดซื้อที่ดินใหม่ 5 ชุมชน ทั้งนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการรื้อย้ายและก่อสร้าง จำนวน 1,285 ครั้วเรือน และมีพื้นที่พร้อมเริ่มก่อสร้าง (ซื้อที่ดินใหม่หรือรื้อถอนแล้ว) จำนวน 121 ครั้วเรือน

การดำเนินงานในไตรมาส 1 มีการจัดกิจกรรมสำคัญในการพัฒนาที่อยู่อาศัยและสนับสนุนการดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ ดังนี้

(1)	(2)	(3)
มอบบ้านเอื้ออาทรบ้านมั่นคง สร้างสุข ยั่งยืนให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดย รมว.พม. เป็นประธาน เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2560	กิจกรรมชุมชนริมคลองลาดพร้าว สืบสานประเพณีลอยกระทงเพื่อสร้างความสามัคคีในชุมชน และปลูกฝังจิตสำนึกของเยาวชนผู้รักสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2560	กิจกรรม “คนคลอง คีนน้ำใส ให้พระราชา” เพื่อรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อมคูคลอง โดยผู้อำนวยการ พอช. ผู้แทนชุมชน เครือข่ายพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมคูคลอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมกิจกรรม เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2560
ยกเสาเอกโครงการบ้านมั่นคงชุมชนมิตรภาพร่วมใจ ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมี รมว.พม. เป็นประธาน เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2560	งาน แต้มฝัน ปันสี ชุมชนริมคลองกสบ.หมู่ 5 เขตสายไหม และทาสีบ้านชุมชน โดยมี ปลัดกระทรวง พม. เป็นประธาน วันที่ 25 พฤศจิกายน 2560	กิจกรรมต้อนรับคณะศึกษาดูงานจากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ จากสหรัฐอเมริกา และตัวแทนมูลนิธิประจำประเทศไทยลงพื้นที่ศึกษาดูการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองและการบริหารสิ่งลูกกล้าลำน้ำสาธารณะตลอดแนวคลองลาดพร้าว เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560

ทั้งนี้ การดำเนินงานในพื้นที่คลองเปรมประชากร ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายในปีงบประมาณ 2561 ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากอยู่ระหว่างขอความชัดเจนแผนการก่อสร้างเขื่อนและระยะเวลาที่จะ

ดำเนินการจากสำนักระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผลต่อการจัดที่อยู่อาศัยของชุมชน โดยเฉพาะกรณีที่ไม่สามารถสร้างที่อยู่อาศัยในพื้นที่คลองเปรมประชากร อาจต้องพิจารณาปรับแผนงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ระยะเวลาและกลุ่มเป้าหมายใหม่ต่อไป

1.3 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้าน เป้าหมายการดำเนินงานในปี 2561 เป็นการสนับสนุนการสร้างศูนย์คนไร้บ้านในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นและกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสนับสนุนการสร้างชุมชนใหม่คนไร้บ้าน โดยในไตรมาสที่ 1 สถาบันฯ ร่วมกับเครือข่ายคนไร้บ้าน จัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและยกระดับฝีมือช่างคนไร้บ้านจากกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ และขอนแก่น ณ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีสถาปนิก วิศวกร พอช. และทีมช่างอาสาจากโครงการบ้านมั่นคง ภาคกลาง ตะวันตก และตะวันออกเฉียงเหนือร่วมเป็นพี่เลี้ยงให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม เป็นการอบรมด้านอาชีพให้กับกลุ่มคนไร้บ้านในการเป็นช่างฝีมือที่มีคุณภาพและมีอาชีพที่มั่นคงผ่านการปฏิบัติในพื้นที่จริง รวมถึงวางแผนและออกแบบกระบวนการทำงานร่วมกันของทีมช่างอาสาจากภาคต่างๆ และกลุ่มคนไร้บ้านในการปลูกจิตสำนึกเรื่องจิตอาสาทำงานเพื่อสังคม ตลอดจนเป็นการก่อสร้างศูนย์คนไร้บ้านจังหวัดเชียงใหม่ที่เริ่มก่อสร้างในปีงบประมาณ 2560 โดยแบ่งกลุ่มช่างออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ งานไม้ งานผนังอิฐมวลเบา งานผนังอิฐบล็อก งานเหล็กและราวระเบียง ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้เชิงทฤษฎี ออกแบบวางแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับคน เนื้องาน และระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงปฏิบัติการจริง

1.4 โครงการบ้านพอเพียงชนบท เป็นการสนับสนุนพัฒนาที่อยู่อาศัยกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในชนบทที่มีปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย สภาพที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง ในปีงบประมาณ 2561 กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน 15,000 ครัวเรือน ผลการดำเนินงานในไตรมาส 1 เกิดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคีพัฒนาในพื้นที่ในการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย จัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัย ระดับตำบล และสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาที่อยู่อาศัย 9,085 ครัวเรือนใน 40 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 40.44 ของเป้าหมาย วงเงินงบประมาณรวม 165.67 ล้านบาท

ภาค	จำนวนพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย		
	จังหวัด	ตำบล	ครัวเรือน
ภาคเหนือ	11	326	2,371
ภาคใต้	7	47	1,190
ภาคกรุงเทพ ปริมณฑลและตะวันออก	7	103	2,081
ภาคกลางและตะวันตก	15	310	3,443
รวม	40	786	9,085

1.5 โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราว กรณีภัยพิบัติ ไฟไหม้ ไล่อื้อ : เป็นการสนับสนุนชุมชนที่ประสบภัยพิบัติ ไฟไหม้ ไล่อื้อ หรือจำเป็นต้องรื้อย้ายเพื่อสร้างชุมชนใหม่ โดยสนับสนุนการสร้างบ้านพักชั่วคราว ผลการดำเนินงานในไตรมาส 1 สนับสนุนชุมชนที่ประสบภัย จำนวน 892 ครัวเรือน งบประมาณ 6,183,447 บาท โดยเป็นการแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีภัยพิบัติน้ำท่วม 800 ครัวเรือน และกรณีไฟไหม้ 92 ครัวเรือน

2. การส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับพื้นที่รูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง

การกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับพื้นที่รูปธรรมชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองของพื้นที่ภาคต่างๆ ในปี 2561 มีการดำเนินงานในแต่ละภาค ดังนี้

ภาคเหนือ

ทิศทางการสนับสนุนขบวนองค์กรชุมชนภาคเหนือในปี 2560-2564 ภายใต้กรอบความคิด “จังหวัดการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนภาคเหนือ” แปรผลจากการประชุมสู่การขับเคลื่อนชุมชนที่เป็นจริง โดยมีเป้าหมาย “ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง” ปรับวิถีคิดชาวบ้าน ปฏิบัติการโดยชุมชน สาขาลงภาคี จัดการความรู้ สื่อสารการพัฒนา ผลักดันเชิงนโยบาย 4 แนวทาง ประกอบด้วย

- 1) การจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่นในระดับตำบล จังหวัด
- 2) สิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และชาติพันธุ์
- 3) การพัฒนาระบบข้อมูลองค์ความรู้ การสื่อสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน
- 4) การพัฒนาศักยภาพของขบวนจังหวัดและภาค เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลังกับชุมชนท้องถิ่นที่นำไปสู่การจัดการตนเอง

ดำเนินงานขับเคลื่อนภายใต้กรอบงบประมาณและโครงการของสถาบันฯ ได้แก่ 1) โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถขบวนองค์กรชุมชน 2) โครงการสวัสดิการชุมชน 3) โครงการเศรษฐกิจและทุนชุมชน 4) โครงการบ้านพอเพียงชนบท และ 5) โครงการบ้านมั่นคง โดยเน้นการสร้างนวัตกรรมใหม่ บูรณาการงบประมาณเชิงพื้นที่ และกำหนดเป้าหมายจังหวัดยุทธศาสตร์ที่สัมพันธ์กับการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขับเคลื่อนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ “อีสานหนึ่งเดียว” เสริมสร้างความเข้มแข็ง คน-องค์กรชุมชน สู่ประชาคมอาเซียน โดยมีแนวทางสำคัญคือ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง องค์กรชุมชนเป็นแกนหลัก สภาองค์กรชุมชนคือพื้นที่กลางในการสานพลัง และสร้างกลไกประชาสังคมในการขับเคลื่อนแบบเสริมพลัง กำหนดทิศทางการทำงาน ดังนี้

- 1) การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน-ท้องถิ่น(ระดับตำบล) ในการจัดการเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร สู่การพึ่งตนเอง
- 2) การสร้างพื้นที่รูปธรรม ชุมชน-ท้องถิ่น-ท้องที่ โดยมีเวทีกลาง เป็นเครื่องมือสำคัญในการบูรณาการความร่วมมือ โดยมีชุมชนท้องถิ่น(สภาองค์กรชุมชน+เครือข่ายชุมชน)เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงสู่นโยบายทุกระดับ
- 3) การสร้างพื้นที่การมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของพลังประชาชน บนฐานหุ้นส่วนการพัฒนา

พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนขบวนองค์กรชุมชนและประชาสังคม มีบทบาทสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาคอีสาน ผลักดันสภาองค์กรชุมชนเป็นองค์กรหลักในการเชื่อมโยงประชาสังคมให้เกิดพื้นที่กลางและขับเคลื่อนงานไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายทุกระดับ เกิด “ตำบลสามารถจัดการตนเองได้” โดยยกระดับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง การจัดการความสัมพันธ์สามารถตอบสนองวิถีชีวิตของคนในชุมชนได้จริง

ภาคใต้

การพัฒนายุทธศาสตร์ขบวนองค์กรชุมชนระดับจังหวัดและระดับภาคของภาคใต้ในปี 2561 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาขบวนชุมชนจังหวัด โดยเน้นการทบทวนขบวนชุมชนจังหวัด 14 จังหวัดอย่างครบวงจร ดังนี้

- 1) ทุกจังหวัดต้องมียุทธศาสตร์หรือธงการดำเนินงานในปี 2561 ที่เป็นรูปธรรมจับต้องได้และกำหนดกลยุทธ์ในการบรรลุยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน โดยมีเป้าหมายร่วมกันว่ายุทธศาสตร์จังหวัดจะต้องเป็นยุทธศาสตร์ของภาคประชาชนในจังหวัดไม่ใช่ยุทธศาสตร์เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก พอช. เท่านั้น รวมทั้งจะต้องจัดกลไกการดำเนินงานที่กระจายลงสู่ข้างล่างให้มากขึ้น
- 2) การพัฒนาคนในขบวนโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาแกนนำระดับกลุ่มอำเภอและแกนนำตำบลให้สามารถขับเคลื่อนงานได้ และมีแนวคิดเชิงการเปลี่ยนแปลงสังคม
- 3) การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์จังหวัดไปสู่การสร้างยุทธศาสตร์ระดับภาคร่วมกับภาคีพัฒนา โดยการจัดทำยุทธศาสตร์และการขับเคลื่อนงานจะต้องให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกับภาคีในทุกระดับ

ภาคกลางและตะวันตก

การหนุนเสริมขบวนองค์กรชุมชนภาคกลางและตะวันตกโดยกำหนดยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนงานของขบวนองค์กรชุมชน 20 ปี ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการภาคกลางและตะวันตกในการประชุมเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560 โดยยุทธศาสตร์เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานร่วมระหว่างสำนักงานภาคกลางและตะวันตกกับขบวนองค์กรชุมชน พร้อมจัดทำข้อตกลงและแผนปฏิบัติการร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความสอดคล้องระหว่างแนวทางการจัดขบวนองค์กรชุมชนและกลไกการขับเคลื่อนงานยุทธศาสตร์ของขบวนองค์กรชุมชนและสำนักงานภาคในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้ง มีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับภาค 3 คณะ ได้แก่ 1) คณะทำงานพัฒนาศักยภาพผู้นำขบวนองค์กรชุมชน 2) คณะทำงานธรรมาภิบาลและติดตามโครงการ และ 3) คณะทำงานที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน เพื่อดำเนินการกำหนดและควบคุมการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน

ภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออก

ยุทธศาสตร์ขบวนองค์กรชุมชนภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑล และตะวันออก เป็นการทบทวนยุทธศาสตร์ที่มีอยู่เดิม 4 ด้าน และขยายเพิ่มเป็น 7 ด้าน พร้อมทั้งกำหนดเป้าประสงค์ แนวทางกลยุทธ์เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ขบวน องค์กรชุมชนสำเร็จผลมากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์ : พลเมืองรู้คิด มีคุณภาพชีวิตที่ดี วิถีชุมชนท้องถิ่นพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ 7 ด้าน

- 1) การพัฒนาคนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง
- 2) การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหารอย่างยั่งยืน
- 3) การปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ดิน น้ำ ป่า)
- 4) การพัฒนาสวัสดิการชุมชนและคุณภาพชีวิต
- 5) การพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน กินดี อยู่ดี วิถีไท

- 6) การพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองและชนบท มีที่ดินทำกินอย่างมั่นคง
- 7) การกระจายอำนาจ และจัดการตนเอง

การพัฒนาพื้นที่รูปธรรมเศรษฐกิจและทุนชุมชน

การพัฒนาพื้นที่รูปธรรมเศรษฐกิจและทุนชุมชน เป็นการดำเนินงานภายใต้นโยบายสานพลังประชารัฐเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งสถาบันฯ ได้มีการพัฒนากลไกและมีผลการดำเนินงานในไตรมาส 1 ดังนี้

● การสนับสนุนพื้นที่รูปธรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชนระดับตำบล เกิดพื้นที่รูปธรรมและการขับเคลื่อนงานพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชนฐานราก จำนวน 101 ตำบล ใน 14 จังหวัด งบประมาณสนับสนุน 4.75 ล้านบาท

● การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวประชารัฐ เป็นการเชื่อมโยงพื้นที่รูปธรรมตามประเด็นการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ การท่องเที่ยวโดยชุมชน วิสาหกิจชุมชน/ร้านค้าชุมชน การประสานความร่วมมือกับภาคีพัฒนาในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ โดยสถาบันฯ ร่วมกับภาคีภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ บริษัท เอสซีอี วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด กรมการค้าภายใน และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีการนำเสนอการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ต่าง ๆ ต่อรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วย (1) การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์จังหวัดนครพนม ซึ่งมีใบรับรองมาตรฐานระดับสากลกว่า 27,500 ไร่ แต่ไม่สามารถจัดการพื้นที่หลังเพาะปลูกข้าวได้ จึงควรมีการบริหารจัดการพืชหลังการไถนา และบูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงพลังงาน เพื่อสนับสนุนการจัดการน้ำให้สามารถปลูกพืชได้ทั้งปี (2) โครงการป่าครัวเรือนของเครือข่ายอินแปง จังหวัดสกลนครที่มีการปลูกสมุนไพรมาก แต่ยังไม่มีการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ทำให้ไม่สามารถส่งขายให้กับโรงพยาบาลได้ (3) ความคับหน้าเครือข่ายเกษตรอินทรีย์สกลนครซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SCE PGS และแนวทางการบูรณาการข้อมูล ของเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ทั่วประเทศ ซึ่งจะต้องมีฐานข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนจึงจะสามารถนำไปสู่การวางแผนการผลิต การจัดการและการตลาดได้

นอกจากนี้ ได้มีการสื่อสารสาธารณะและเชื่อมโยงตลาดคลัสเตอร์เกษตรอินทรีย์โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง คลัสเตอร์การแปรรูป และการท่องเที่ยวโดยชุมชนในงาน “Organic Natural & Herbs Expo 2017 มหกรรมสร้างสัมมาชีพเต็มพื้นที่ โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง” เมื่อวันที่ 8- 10 ธันวาคม 2560 ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่าแอร์พอร์ต จังหวัดเชียงใหม่ โดยเป็นการแสดงผลงานของ พอช. ในด้านการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของขบวนองค์กรชุมชน ซึ่งขับเคลื่อนงานโดยคณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง การท่องเที่ยวโดยชุมชน และตลาดชุมชนร่วมกับภาคีความร่วมมือ ส่งผลให้เกิดการสื่อสารการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์สู่เวทีสาธารณะ รวมถึงการเชื่อมโยงภาคีธุรกิจ (Business Matching) ทั้งระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ และเกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายคลัสเตอร์การผลิตระดับจังหวัดสู่การขับเคลื่อนระดับภาคและระดับชาติต่อไป

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เกิดกระบวนการวางแผนจัดทำแผนยุทธศาสตร์จังหวัดระยะ 4-5 ปี เพื่อเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์หน่วยงาน โดยเป็นจังหวัดที่ขบวนองค์กรชุมชนสามารถบูรณาการกับหน่วยงานและมีพื้นที่ปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรมนำสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายจังหวัดภายใต้ 1 จังหวัด 1 ขบวน ในปี 2561 กำหนดพื้นที่เป้าหมายการดำเนินงานใน 5 จังหวัด ได้แก่ 1) เลย 2) บึงกาฬ 3) มหาสารคาม 4) ยโสธร และ 5) อำนาจเจริญ ซึ่งทั้ง 5 จังหวัดมีการนำเสนอแผนงานกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานสู่พื้นที่จัดการตนเองต่อคณะทำงานพิจารณาโครงการของภาค

ภาคกลาง

เกิดการพื้นที่เป้าหมายการจัดทำแผนชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัดที่สามารถเชื่อมโยงเป็นแผนยุทธศาสตร์ระดับจังหวัดและเชิงประเด็น โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายใน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี สระบุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี สมุทรสงคราม และเพชรบุรี

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาศักยภาพคนในขบวนองค์กรชุมชนและองค์กรชุมชน

4. การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพแกนนำและขบวนองค์กรชุมชน

4.1 การจัดตั้งและพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบล :

การขยายผลจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล ในปีงบประมาณ 2561 กำหนดเป้าหมายการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลเพิ่ม จำนวน 750 ตำบล ตามแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชน 5 ปี (พ.ศ.2561-2565) โดยในไตรมาส 1 สามารถจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนได้ 90 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 12.00 ของเป้าหมายปี 2561

ภาค	เป้าหมาย (ตำบล)	จำนวนสภาที่จัดตั้งใหม่ (ตำบล)	ร้อยละ
เหนือ	150	6	4.00
ตะวันออกเฉียงเหนือ	396	73	18.43
ใต้	66	-	-
กลางและตะวันตก	81	4	4.94
กรุงเทพฯ และตะวันออก	57	7	12.28
รวม	750	90	12.00

การพัฒนาคุณภาพสภาองค์กรชุมชนตำบล

การประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติครั้งที่ 10 ‘1 ทศวรรษสภาองค์กรชุมชน น้อมนำศาสตร์พระราชา เดินหน้าปฏิรูปประเทศไทย’ ระหว่างวันที่ 14 – 15 ธันวาคม 2560 โดยมีผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลที่มาจากตัวแทนจังหวัด และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประมาณ 200 คน ซึ่งจากการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติในครั้งนี้ มีข้อเสนอทางนโยบายสำคัญ ได้แก่

(1) **สิทธิชุมชนกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ** เช่น ทบทวนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชน การประเมินผลกระทบในด้านต่างๆ การปฏิรูประบบการจัดการน้ำ โดยจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์พัฒนาลุ่มน้ำของประเทศ” การออกกฎหมายการเก็บภาษีน้ำจากภาคอุตสาหกรรมที่ใช้น้ำจากธรรมชาติ เป็นต้น

(2) **การจัดการที่ดินและป่าไม้** เช่น การผลักดัน พ.ร.บ. ธนาкарที่ดิน เพื่อกำหนดมาตรการกระจายการถือครองที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน การจัดเก็บภาษีที่ดินและมรดกในอัตราก้าวหน้า เป็นต้น

(3) **การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง** เช่น การจัดทำแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแบบมีส่วนร่วม การแก้ไขกฎหมายอุทยานแห่งชาติ การยกเลิกโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ที่ทำลายฐานทรัพยากร เป็นต้น

(4) **ความมั่นคงทางอาหารต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก** เช่น การรับรองสิทธิและส่งเสริมบทบาทเกษตรกร การจัดตั้งธนาคารที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินและส่งเสริมโฉนดชุมชน การพัฒนาระบบชลประทานในไร่นา การส่งเสริมตลาดสีเขียว การปฏิรูปกฎหมายสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เป็นต้น

(5) **ข้อเสนอทางนโยบายรองรับสังคมผู้สูงอายุ** เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาระบบเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ การสนับสนุนและส่งเสริมการจ้างงาน การเพิ่มสวัสดิการและเสริมสร้างสุขภาพอนามัย เป็นต้น

ทั้งนี้ ได้มีการเสนอข้อเสนอทางนโยบายจากการประชุมต่อพลเอกอนันตพร กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เพื่อพิจารณาการแก้ปัญหาและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และจะมีการนำเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปประเทศไทยเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำแผนปฏิรูปประเทศไทยต่อไป

4.2 การสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน :

✧ **การสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชน** เป้าหมายการสมทบงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชนในปี 2561 ครอบคลุมสมาชิก 350,000 คน ใน 500 กองทุน ผลการดำเนินการไตรมาส 1 มีการสนับสนุนการพัฒนาและสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชน จำนวน 53 กองทุน โดยสมาชิกได้รับการสมทบจำนวน 42,112 คน และงบประมาณในการสมทบรวม 11,404,054 บาท

✧ **สถานะกองทุนสวัสดิการชุมชน** ณ ไตรมาส 1 มีจำนวนกองทุนสวัสดิการชุมชนเพิ่มขึ้น 20 กองทุน รวมกองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งแล้ว 5,934 กองทุน และเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนเพิ่มขึ้น 116.59 ล้านบาท รวมเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนสะสม 13,075.03 ล้านบาท

4.3 การพัฒนาศักยภาพแกนนำเพื่อการเปลี่ยนแปลง : เป็นการพัฒนาศักยภาพแกนนำผ่านกิจกรรมที่ขบวนการองค์กรชุมชนดำเนินการท่ามกลางการปฏิบัติการในพื้นที่ และการอบรม/พัฒนาโดยสถาบันฯ ร่วมกับหน่วยงานและภาคีพัฒนา ซึ่งการดำเนินงานในไตรมาส 1 คณะอนุกรรมการภาคใต้มีการแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาศักยภาพผู้นำขบวนการองค์กรชุมชน เพื่อเป็นกลไกในการออกแบบและติดตามการพัฒนาศักยภาพผู้นำขบวนการองค์กรชุมชนให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้มีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาคนทำงาน โดยเฉพาะการพัฒนาพื้นที่รูปธรรมและการทำแผนพัฒนาโดยชุมชนที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ผ่านกลไกการทำงานระดับจังหวัด-กลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การจัดระบบความสัมพันธ์ของชุมชนท้องถิ่นและภาคีที่เกี่ยวข้องสู่ความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและนโยบาย

5. การประสานความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีพัฒนา

✧ *ความร่วมมือด้านสวัสดิการชุมชน*

การจัดทำเครื่องมือประเมินคุณธรรมกองทุนสวัสดิการชุมชน ร่วมกับศูนย์คุณธรรมร่วมกันจัดทำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนทั่วประเทศ โดยใช้เครื่องมือในการประเมิน 5 หมวด คือ วิสัยทัศน์ พอเพียง สุจริต จิตอาสา และมีวินัย พร้อมกำหนดแนวคิดการบริหารจัดการ ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การส่งเสริม การพัฒนา การจัดการความรู้ การสื่อสาร การบริหารงานอย่างโปร่งใส การจัดการความเสี่ยง การเชื่อมโยงขยายผล การติดตามประเมินผลอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมของกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยจะมีการพิจารณารายละเอียดแบบประเมินเพื่อนำไปใช้ในไตรมาส 2 ต่อไป

การติดตามความคืบหน้าแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ร่วมกับสำนักงานสนับสนุนการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพรองรับสังคมผู้สูงวัยดำเนินการจัดทำแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยติดตามความคืบหน้าการสร้างสังคมสูงวัย เพื่อกระตุ้นและยกระดับผู้เกี่ยวข้องในชุมชนสร้างสังคมความสุขให้กับผู้สูงวัยในชุมชนท้องถิ่น โดยชุมชนท้องถิ่นเป็นแกนหลักของกองทุนต่างๆ แต่ละด้านเพื่อประเมินและคัดเลือกกองทุนเสนอแผนงบประมาณร่วมสำนักงานสนับสนุนการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพรองรับสังคมผู้สูงวัย

✧ *ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและทุนชุมชนฐานราก* ประสานความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรมการค้าภายใน เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน โดยมีการขับเคลื่อนการพัฒนามาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SCE PGS และแบบจำลองทางธุรกิจ (Business Canvas) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดห่วงโซ่อุปทานเพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มกลไกเกษตรอินทรีย์เป็นเครือข่ายระดับจังหวัด และการพัฒนามาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SCE PGS เพื่อให้เกิดกลไกรับรองระดับจังหวัด และการจัดการผลผลิตสู่ตลาด ซึ่งจะแสดงภาพทั้งกระบวนการผ่าน Model business canvas นำไปสู่การออกแบบแผนปฏิบัติการทางธุรกิจจริง โดยจะปฏิบัติการร่วมกันใน 5 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลางและตะวันตก ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ภาคละ 1 จังหวัด เพื่อเรียนรู้แนวทางสร้างสัมมาชีพเต็มพื้นที่เป็นตัวตั้งผ่าน

ประเด็นเกษตรอินทรีย์-เกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งจะสอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืน ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจฐานราก ยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างยั่งยืน SDGs และนำผลจากการปฏิบัติสู่นโยบาย ขับเคลื่อนทั้งประเทศต่อไป

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร

6. การพัฒนาข้อมูล องค์ความรู้ และการสื่อสารประชาสัมพันธ์

6.1 ระบบการบริหารจัดการสารสนเทศ

○ รายงานข้อมูลสำคัญประจำเดือนจากระบบฐานข้อมูลโปรแกรม AreaInterop และโปรแกรม EIS เพื่อรายงานข้อมูลสำคัญ และใช้ประกอบการรายงานผลการดำเนินงานและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของสถาบันฯ รวมทั้งสอบถามข้อมูลในระบบให้มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ โดยประสานงานกับส่วนงานภายในที่เกี่ยวข้องในการติดตามและตรวจสอบความซ้ำซ้อนของข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลในระบบฐานข้อมูลมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

○ แผนส่งเสริมและพัฒนาทักษะความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศประจำปี 2561 โดยกำหนดระยะเวลาในการอบรม ตั้งแต่ไตรมาส 1-2 กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหัวหน้างาน กลุ่มเจ้าหน้าที่อาวุโส กลุ่มงานพื้นที่ กลุ่มเจ้าหน้าที่อาวุโส กลุ่มงานสนับสนุน/กลุ่มงานยุทธศาสตร์ กลุ่มปฏิบัติการพื้นที่ กลุ่มบริหาร/วิชาการ สำนักงานภาค และผู้ปฏิบัติงานสำนักงาน ทั้งนี้ ในไตรมาส 1 เกิดการพัฒนาทักษะด้านการใช้ข้อมูลสนับสนุนการบริหารและกำกับติดตาม EIS/GIS กลุ่มหัวหน้างาน และกลุ่มเจ้าหน้าที่อาวุโส กลุ่มงานสนับสนุน/กลุ่มงานยุทธศาสตร์ จำนวน 55 คน

6.2 การพัฒนาองค์ความรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยส่งเสริมการจัดการความรู้ในพื้นที่ พร้อมทั้งประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและนักวิชาการในการค้นหาความรู้ชุมชนผ่านการศึกษาวิจัย เพื่อยกระดับสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของชุมชนในแต่ละพื้นที่ จากการจัดการความรู้ในพื้นที่ชุมชน ส่งผลให้เกิดชุดความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ และการปฏิบัติจริงในประเด็นต่างๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา และเป็นแบบอย่างการดำเนินงานในการขยายผลสู่พื้นที่อื่นๆ

การดำเนินงานในไตรมาส 1 เกิดการออกแบบและเตรียมความพร้อมการจัดทำชุดความรู้เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ผ่านกระบวนการอบรมพัฒนาศักยภาพขององค์กรชุมชนและผู้ปฏิบัติงานในการจัดการความรู้จากพื้นที่รูปธรรม โดยทีมวิชาการของสำนักงานภาคร่วมออกแบบการจัดการความรู้จากพื้นที่รูปธรรมร่วมกับคณะติดตามผลงาน จัดการความรู้ และการสื่อสารงานพัฒนาของขบวนองค์กรชุมชน พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลในการจัดทำรายงานพื้นที่รูปธรรมระดับตำบลที่มีความโดดเด่นในทุกประเด็นงาน ได้แก่ สภาองค์กรชุมชน สวัสดิการชุมชน บ้านมั่นคง บ้านพอเพียง เศรษฐกิจและทุนชุมชน

6.3 การสื่อสารประชาสัมพันธ์

○ การสื่อสารสาธารณะนโยบายสำคัญขององค์กร ประกอบด้วย สื่อสารงานพัฒนาของสถาบันฯ และขบวนองค์กรชุมชนสู่สาธารณะ ในประเด็นการขับเคลื่อนงานของสถาบันฯ ดังนี้

- รายงานพิเศษลงในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ เรื่อง ตามรอยพระบาท สร้างชาติด้วยเศรษฐกิจพอเพียง และ 17 ปี พอช. มุ่งสร้างชุมชนเข้มแข็ง และเรื่อง 10 ปี สภาองค์กรชุมชน น้อมนำศาสตร์พระราชาดินหน้าปฏิรูปประเทศไทย

- การสื่อสารประเด็นงานสำคัญ งาน “1 ทศวรรษ สภาองค์กรชุมชนตำบลน้อมนำศาสตร์พระราชาดินหน้าปฏิรูปประเทศไทย” เป็นการเผยแพร่ภารกิจและเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจต่อขบวนการองค์กรชุมชน หน่วยงานภาคี และสาธารณะ ผ่านช่องทางต่างๆ อาทิ การสื่อสารสาธารณะ การสื่อสารภายใน การจัดแสดงนิทรรศการ และจัดทำวีดิทัศน์

- การนำเสนอข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของ พอช. และขบวนการองค์กรชุมชนผ่านสื่อต่างๆ

- รายการวิทยุ “พลังชุมชน” ทางวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ FM 92.5 MHz ทุกวันเสาร์ 17.00 – 18.00 น.

- สื่อสาธารณะและเว็บไซต์ พอช.

- การสื่อสารการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน : เป็นการชี้แจงประเด็นข่าวที่ทันต่อสถานการณ์ แนวทางและวิธีการปฏิบัติการ พร้อมทั้งรายงานผลการชี้แจงประเด็นข่าวที่มีคุณภาพและรายงานเข้าสู่ระบบฯ ได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด จำนวน 4 กรณี ได้แก่

- กรณีหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ออนไลน์ และเว็บไซต์ประชาไท นำเสนอข่าว เครือข่ายสลัม 4 ภาคยื่นหนังสือเนื่องในวันที่อยู่อาศัยสากล ให้ดำเนินการแก้ไข 2 ด้านหลัก คือ ด้านที่อยู่อาศัยเสนอให้รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณและแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยคนจนเมือง และด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต หลักประกันสุขภาพ เพื่อให้ทุกคนเข้าถึงสิทธิการรักษาพยาบาล เมื่อวันที่ 6 พ.ย. 2560 โดยสถาบันฯ ได้จัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านที่อยู่อาศัยและการสนับสนุนงบประมาณในการแก้ไขปัญหาทั้งที่อยู่อาศัยคนจนในเมือง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับโฆษก พม. เพื่อรายงานในระบบ IA/IR และมีการนำเสนอข่าวสารดังกล่าวในรายการวิทยุและเว็บไซต์ของกรมประชาสัมพันธ์ และเว็บไซต์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- กรณีสื่อโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์นำเสนอข่าว ชุมชนริมคลองร้อง ปปป. ถูก จนท. รัฐบาลบังคับให้เป็นหนี้บ้านมั่นคง เมื่อวันที่ 16 พ.ย. 2560 โดยสถาบันฯ ได้จัดทำข้อมูลข่าวชี้แจงบ้านมั่นคงคลองลาดพร้าว ยืนยัน สผ. ให้ความเห็นชอบมาตรการ สวล.ตั้งแต่เดือน ต.ค.แล้ว และส่งข้อมูลดังกล่าวชี้แจงต่อสื่อที่นำเสนอข่าว โดยมีการนำเสนอข่าวสารดังกล่าว รวม 5 ช่องทาง ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ , สยามรัฐ , ผู้จัดการออนไลน์ , ทีนิวส์ และเว็บไซต์ พอช. ในประเด็นดังกล่าวไม่มีการรายงานในระบบ IA/IR

- กรณีมติชนออนไลน์ และช่องไทยพีบีเอส นำเสนอข่าว ‘ลุงดำ’ คนไร้บ้านถาม ‘เป็นคนไทย ทำไมไร้สิทธิ’ วอนรัฐเก็บไปคิดช่วงปรับกรม. เผยทุกโรคกินแต่พารา งง ไม่ได้บัตรคนจน โดยสะท้อนความคิดเห็นจากคนไร้บ้านผ่านเวทีเสวนา Greeting For The Homeless : เพื่อสิทธิ เพื่อชีวิต คนไร้บ้าน ที่ต้องการให้ภาครัฐแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย เมื่อวันที่ 20 พ.ย. 2560 โดยสถาบันฯ ได้จัดทำข้อมูลข่าวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้าน และการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาให้กับผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท โดยรายงานในระบบ IA/IR และส่งข้อมูลดังกล่าวชี้แจงต่อสื่อที่นำเสนอข่าว โดยมีการนำเสนอข่าวสารดังกล่าว รวม 6 ช่องทาง ประกอบด้วย สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์ , บล็อก OK NATION , หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ , เว็บไซต์รัฐบาล , โพสต์ทูเดย์ และเว็บไซต์ พอช.

- กรณีหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์นำเสนอข่าว ชาวบ้านริมคลองร้องคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่ารัฐใช้อำนาจสลายชุมชน เมื่อวันที่ 28 ธ.ค. 2560 โดยสถาบันฯ ได้จัดทำข้อมูลข่าว ผอ.พอช.แจง

บ้านมั่นคงคลองลาดพร้าวทำให้ชาวบ้านที่มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถูก กม. และส่งข้อมูลดังกล่าวชี้แจงต่อสื่อที่นำเสนอข่าว โดยมีการนำเสนอข่าวสารดังกล่าว รวม 3 ช่องทาง ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์สยามรัฐ , บล็อก OK NATION และเว็บไซต์ พอช. ในประเด็นดังกล่าวไม่มีการรายงานในระบบ IA/IR

7. ระบบการกำกับและบริหารองค์กร

7.1 ระบบตรวจสอบภายใน ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานและการบริหารงบประมาณสนับสนุนของสำนักงานส่วนกลาง สำนักงานภาค และศูนย์ปฏิบัติตามนโยบายเร่งด่วนให้สอดคล้องตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานของสถาบันฯ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพสำเร็จตามเป้าหมาย และสร้างความมั่นใจในการบริหารจัดการแก่ฝ่ายบริหาร โดยรายงานผลการตรวจสอบให้กับคณะกรรมการตรวจสอบ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถาบันฯ และส่งรายงานย้อนกลับไปยังหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อทราบและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ โดยไตรมาส 1 มีการดำเนินงาน ดังนี้

1) การสอบทานการประเมินระบบการควบคุมภายในของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) งวดตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2560 ผลการสอบทาน พบว่าหน่วยงานภายใน 18 ส่วนงานของสถาบันฯ ดำเนินการตามแนวทางการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในฯ และตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544 โดยมีข้อสังเกตที่มีสาระสำคัญ ดังนี้

- การแก้ไขปัญหาสินเชื่อผิดนัด ยังคงมีความเสี่ยง เนื่องจากองค์กรผู้ใช้สินเชื่อประสบปัญหาภายในองค์กร โดยแต่ละองค์กรผู้ใช้สินเชื่อมีความหลากหลายและระดับความซับซ้อนแตกต่างกัน อาทิ เช่น ระบบการบริหารจัดการ การทำหน้าที่ของคณะกรรมการ และกระบวนการติดตาม พัฒนา พันฟูกลุ่มองค์กร การวิเคราะห์ขีดความสามารถขององค์กร ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยวิธีปกติในการแก้ปัญหา

- การรับรองสถานภาพองค์กรชุมชน ยังคงมีความเสี่ยง เนื่องจากมีการปฏิบัติที่ยังไม่เป็นไปตามข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ว่าด้วย การรับรองสถานภาพการเป็นองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน พ.ศ.2553

- การขับเคลื่อนการพัฒนาที่อยู่อาศัย พบว่ามีความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน อาทิเช่น การขาดความเข้าใจแนวทางการดำเนินการร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ กลุ่มเป้าหมายไม่ให้ความร่วมมือหรือขาดความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ ทักษะการบริหารจัดการโครงการของขบวนองค์กรชุมชน รวมถึงข้อจำกัดในการจัดหาที่ดินสำหรับดำเนินโครงการ และอุปสรรคในกระบวนการก่อสร้าง ส่งผลให้การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามแผนงานและระยะเวลาที่กำหนด

- งบประมาณโครงการที่สนับสนุนองค์กรชุมชน พบว่า ยังมีจุดอ่อนในเรื่องระบบการบริหารจัดการที่ดี การประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และการดำเนินงานตาม รวมทั้งการจัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่าย และระบบการติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณสนับสนุน ส่งผลให้การบริหารโครงการเกิดความล่าช้า ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และมีงบประมาณค้างเบิกจ่ายในโครงการ

2) การส่งเสริมธรรมาภิบาลแก่ขบวนองค์กรชุมชน มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มทักษะความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมธรรมาภิบาลให้แก่ขบวนองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นบทบาทและภารกิจหนึ่งของสถาบันฯที่ต้องส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และนโยบายในการสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การจัดการตนเอง ตลอดจนการส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลการบริหารจัดการที่ดีของขบวน

องค์กรชุมชน รวมทั้งมีกลไกในการติดตามการบริหารจัดการของขบวนการองค์กรชุมชนอย่างมีส่วนร่วมให้แก่ ขบวนการองค์กรชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร และขบวนการองค์กรชุมชนจังหวัดสุโขทัย

7.2 ระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

1) แผนการบริหารความเสี่ยงของสถาบันฯ ประจำปีงบประมาณ 2561 มีการวิเคราะห์ ภารกิจเพื่อป้องกันสถานการณ์สำคัญที่อาจมีผลกระทบก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์กรและการบรรลุเป้าหมาย ตามภารกิจในปีงบประมาณ 2561 ทั้งงานที่เป็นภารกิจหลักของสถาบัน งานตามนโยบายสำคัญ และภารกิจ ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน โดยพบว่า มีประเด็นสำคัญที่ต้องมีการบริหารความเสี่ยงใน ปีงบประมาณ 2561 ใน 4 ประเด็นงาน คือ การขับเคลื่อนการพัฒนาที่อยู่อาศัย การบริหารจัดการโครงการ และงบประมาณ การพัฒนาองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ และแก้ไขปัญหาหนี้ผิคนัด การสนับสนุนการจัดตั้งและ พัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบล

2) การจัดทำแผนการควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ 2561 แนวทางการวิเคราะห์ และจัดทำแผนการควบคุมภายในด้วยการประเมินตนเอง (CSA: Control Self-Assessment) มีการประเมิน สภาพแวดล้อมของการดำเนินงาน และปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเป็นความเสี่ยงและจะส่งผลกระทบต่อ การบรรลุ วัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการควบคุมการดำเนินงานที่เหมาะสม และจัดทำเป็นแผนการ ควบคุมภายในระดับส่วนงานประจำปี 2561 โดยมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามแผนงาน/โครงการจำนวน 83 แผนงาน/โครงการ จาก 17 ส่วนงานตามโครงสร้างองค์กรในปี 2561 และมีผลการประเมินความเสี่ยงใน ระดับสูงสุดและระดับสูง จำนวนทั้งสิ้น 45 แผนงาน เป็นระดับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร และ ไม่สามารถยอมรับได้ จึงมีการกำหนดมาตรการจัดการและควบคุมการดำเนินงานเพื่อให้ระดับความเสี่ยงลดลง

ระดับความเสี่ยง	จำนวนแผนงาน/โครงการ	สัดส่วน (ร้อยละ)
สูงสุด	13	15.66
สูง	32	38.55
ปานกลาง	22	26.51
ต่ำ	16	19.28
รวม	83	100

7.3 ระบบการบริหารจัดการสำนักงาน

○ กลไกการสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันฯ เพื่อให้เป็นไปตามทิศทาง ยุทธศาสตร์และ สอดคล้องกับภารกิจที่กำหนด มีกลไกหลักในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

- 1) กลไกสนับสนุนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับภาค ได้แก่ คณะอนุกรรมการภาค 5 คณะ
- 2) กลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์/นโยบาย และเชื่อมโยงขบวนการองค์กรชุมชน ระดับชาติ ได้แก่ คณะอนุกรรมการบ้านมั่นคงและจัดการที่ดิน คณะอนุกรรมการ ประสานงานขบวนการองค์กรชุมชน และคณะอนุกรรมการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง
- 3) กลไกสนับสนุนการบริหารองค์กร ตามภารกิจที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งองค์กร ได้แก่ คณะอนุกรรมการสินเชื่อ คณะอนุกรรมการบริหารกองทุน คณะอนุกรรมการนโยบายและ แผนงาน และคณะอนุกรรมการบริหารและพัฒนาบุคลากร

7.4 การบริหารสินเชื่อ

1) การสนับสนุนสินเชื่อแก่องค์กรชุมชน ในปี 2561 ระหว่างเดือน ตุลาคม 2560 – ธันวาคม 2560 มีการสนับสนุนสินเชื่อแก่องค์กรชุมชนรวม 20 องค์กร วงเงิน 557.12 ล้านบาท โดยมี ผู้รับประโยชน์ 118 ชุมชน 2,210ครัวเรือน

ประเภทสินเชื่อ	จำนวนเงินอนุมัติ (ล้านบาท)	จำนวน องค์กร	จำนวนผู้รับประโยชน์	
			ชุมชน	ครัวเรือน
พัฒนาที่อยู่อาศัย (บ้านมั่นคง)	557.12	20	118	2,210

2) สรุปผลการชำระคืนสินเชื่อสะสมคิดเป็นสัดส่วน ดังนี้

ผลการชำระคืนสินเชื่อสะสม	ร้อยละ
● ร้อยละของสินเชื่อที่ได้รับชำระคืนต่อสินเชื่อที่จ่ายเงินแล้ว	42.64
● ร้อยละของจำนวนเงินสินเชื่อที่ได้รับการชำระคืนต่อจำนวนเงินสินเชื่อที่พึงได้รับชำระคืนทั้งหมด	102.61
● ร้อยละของสินเชื่อคงเหลือผิดนัดต่อสินเชื่อคงเหลือทั้งหมด	11.60
● ร้อยละของเงินงวดผิดนัดต่อสินเชื่อคงเหลือทั้งหมด	6.28

สถาบันฯ มีผลการดำเนินงานสินเชื่อสะสม ตั้งแต่เริ่มดำเนินงานถึงธันวาคม 2560 ดังนี้

- สินเชื่ออนุมัติสะสม 957 องค์กร 10,470.55 ล้านบาท
ผู้รับประโยชน์ 6,157 ชุมชน 404,557 ครอบครัว
- จำนวนเงินสินเชื่อที่องค์กรชุมชนได้รับแล้ว 8,112.36 ล้านบาท
- จำนวนเงินสินเชื่อที่รับการชำระคืน 3,459.19 ล้านบาท
- สินเชื่อคงเหลือ 675 องค์กร 4,653.17 ล้านบาท

การอนุมัติสินเชื่อโครงการบ้านมั่นคงไทยเข้มแข็ง

วงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการ ฯ และคณะกรรมการสถาบันรวม 3,001.51 ล้านบาท (ส่วนที่เกิน 3,000 ล้านบาท อนุมัติโดยใช้เงินกองทุน พอช.) ผู้รับประโยชน์ 17,720 ครัวเรือน 223 องค์กร 59 จังหวัด

8. การบริหารและพัฒนาบุคลากร

8.1 การบริหารบุคลากร

1) การปรับกรอบอัตรากำลังผู้บริหารระดับสูง จากผู้ช่วยผู้อำนวยการเป็นรองผู้อำนวยการ 1 อัตรารอบอัตรากำลังใหม่เป็นรองผู้อำนวยการ 3 อัตรารองผู้อำนวยการภาค 5 อัตรารองผู้อำนวยการ 3 อัตรารวม 11 อัตรารอง เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์การทำงานที่เปลี่ยนแปลงขององค์กร

2) การสอบทานข้อมูลส่วนบุคคล สัญญาจ้าง สัญญาค้ำประกัน และเอกสารอื่นๆ ของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อติดตามและจัดเก็บเอกสารให้ครบถ้วน ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และเตรียมนำเข้าฐานโปรแกรม HRIS เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถสืบค้น เข้าถึงและเปลี่ยนแปลงข้อมูลของตนเองได้

8.2 การพัฒนาบุคลากร

1) การพัฒนาผู้บริหารตั้งแต่ระดับต้น ระดับกลางและระดับสูง เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานขององค์กรปี 2561 ณ.จ.นครนายก ในวันที่ 27-28 ตุลาคม 2560 ซึ่งเป็นเวทีที่สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานของสถาบัน ได้แก่ การกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานของสถาบัน 5 ปี และ 20 ปี การกระจายตัวชี้วัดการทำงานระดับภาค ความรู้เกี่ยวกับระบบงานบุคลากร งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ งานเทคโนโลยีและสารสนเทศ งานสินเชื่อ ฯลฯ โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 80 คน

2) การปฐมนิเทศผู้ปฏิบัติงานใหม่ : ก้าวสู่ พอช. มุ่งสร้างชุมชนเข้มแข็ง ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2561 เมื่อวันที่ 28-30 พฤศจิกายน 2560 จำนวน 12 คน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใหม่ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ อุดมการณ์ แนวคิดงานพัฒนาที่ชุมชนเป็นแกนหลัก และวัฒนธรรมองค์กร ตลอดจนระเบียบ และข้อควรปฏิบัติ ในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานของ พอช. รวมทั้งได้พัฒนาตนเอง ในรูปแบบทั้งรายบุคคล และแบบรวมกลุ่มทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ทั้งภายใน และภายนอก ได้ลงพื้นที่เรียนรู้จริงในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยริมคลอง และปทุมธานีโมเดล

3) จัดทำคู่มือแนวการจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติงาน (JA) และคู่มือการทำแผนพัฒนารายบุคคล/ส่วนงาน (IDP) เพื่อเป็นเครื่องมือให้ภาค/ส่วนงานได้ดำเนินการอย่างถูกต้องครบถ้วน

4) การสร้างเครือข่ายงาน HR (Partner in HR) จากทุกส่วนงาน เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับงานบริหารทรัพยากรบุคคลและงานพัฒนาบุคลากรของสถาบัน และระดมความคิดเห็นการพัฒนาระบบการทำงานของบุคลากร

8.3 การส่งเสริมและรณรงค์การสร้างอัตลักษณ์ ภาพลักษณ์ และวัฒนธรรมองค์กร

เกิดการสร้างอัตลักษณ์ ภาพลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กร โดยการจัดทำเสื้อสีน้ำเงินให้ผู้ปฏิบัติงานร่วมกันใส่ในงานสัมมนาผู้ปฏิบัติงานประจำปีเพื่อแสดงพลังถึงความเป็นหนึ่งเดียวของสถาบัน และรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างค่านิยมขององค์กร เพื่อกำหนดค่านิยมขององค์กรในการปฏิบัติร่วมกัน